

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВШАНУВАЛА ПАМ'ЯТЬ БЕЗНЕВИННИХ ЖЕРТВ НАЦИСТСЬКОГО ТЕРОРУ

20–22 березня 2013 року директор Українського інституту національної пам'яті, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор Валерій Солдатенко та заступник директора УІНП з наукових питань, доктор історичних наук, професор Дмитро Веденєєв взяли участь у роботі Міжнародної науково-практичної конференції «Хатинь: 1943–2013. Події. Люди. Пам'ять», що відбулася у Мінську з нагоди 70-х роковин звряжого знищення гітлерівцями та їх пособниками 149 мешканців селища Хатинь.

У роботі конференції брали участь представники державних структур, дипломати, вчені, краєзнавці з Білорусі, Росії, України, Німеччини, Ізраїлю, Польщі, Сербії, Чехії. Загалом було заслухано 37 наукових доповідей та повідомлень, відбулися «круглі столи» та дискусії.

У доповіді «Дослідницький проект «Україна під нацистською окупацією: спалені села (1941–1944 рр.)» в контексті наукового забезпечення формування політики національної пам'яті» В. Солдатенко проінформував про організацію Українським інститутом національної пам'яті – відповідно до Указу Президента України «Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Корюківської трагедії» від 22 вересня 2011 р. № 925, постанови Верховної Ради України «Про вшанування пам'яті жертв Корюківської трагедії під час Другої світової війни» від 21 жовтня 2011 р. № 3965-VI – наукових, інформаційно-просвітницьких та меморіальних заходів, спрямованих на подальше вивчення історичних обставин знищення 1–2 березня 1943 р. близько 6700 мирних мешканців містечка Корюківка Чернігівської області та вшанування пам'яті безневинних жертв гітлерівського терору під час окупації України.

В. Солдатенко проаналізував стан дослідження проблеми знищення селищ в окупованій Україні, розповів про реалізацію науковцями УІНП згаданого дослідницького проекту. Суттєвим результатом, зокрема, стала підготовка та публікація науково-довідкового видання «Україна під нацистською окупацією: спалені села (1941–1944 рр.): Анотований покажчик» (за ред. В. Ф. Солдатенка; автори-упорядники: Бутко С. В., Герасименко Л. С., Киридон А. М., Пилявець Р. І., Яременко В. М. – К.: ДП НВЦ «Пріоритети», 2012. – 424 с.).

Водночас зусиллями науковців УІНП, Чернігівської ОДА, Корюківської районної держадміністрації, добровічних людей, побачили світ науково-документальне видання «Корюківка, 1943: злочин проти людяності» (Чернігів, 2010 р.); «Мартиролог встановлених прізвищ жертв Корюківської трагедії 1943 року» (Чернігів, 2011); Довідник збірник «Актуальні проблеми партизансько-підпільного руху в Україні в роки Великої Вітчизняної війни: Матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Корюківка, 14 грудня 2011 р. Чернігів, 2012; «Спалені села Чернігівщини. Збірник документів і матеріалів» (Чернігів, 2012); «Війна. Окупація. Пам'ять: Примусові робітники з України в окупованій Європі. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, 27 вересня 2012 р.» (К., 2012).

У ході обговорення проблем вивчення гітлерівського терору проти мирного населення, В. Солдатенко порушив, зокрема, низку методологічних

та науково-пошукових питань, які потребують узгодження, вироблення певних спільних поглядів на критерії визначення поняття «знищені селища» тощо.

У доповіді Д. Веденєєва «Знищене гітлерівцями селище Корюківка як символ мучеництва українського народу у Другій світовій війні та місце пам'яті» йшлося про трагедію безневинного населення цього населеного пункту. За два дні окупанти й їхні помічники-поліцаї по-звірячому знищили щонайменше 6700 людей (5612 тіл залишилися невпізнаними). Під приводом перевірки документів людей зганяли в приміщення ресторану, земвідділу, театру, клубу, поліклініки, дитячої консультації, двох шкіл, на церковне подвір'я. Партіями по 50-100 осіб жертв розстрілювали, незважаючи на стать і вік. 2 березня заповнені трупами будинки (тільки в ресторані понад 500 тіл) почали підпалювати, але вбивства тривали. Судмедексперти встановили, що смерть було заподіяно «шляхом розстрілу з автомата, розстрілу зі станкового кулемета, фізичного насильства тупою зброєю з роздробленням кісток черепа та хребцевого стовпа в шийній ділянці... спалюванням живих людей – чоловіків, жінок і дітей». З 1300 будівель уціліло десять. Історик розглянув драму Корюківки у контексті безпрецедентної та цілеспрямованої політики Третього рейху щодо масового винищення та поневолення населення окупованих територій СРСР.

Зі зверненням від імені мешканців Корюківки до учасників конференції та науковим повідомленням виступила начальник відділу культури та туризму Корюківської районної державної адміністрації Чернігівської області Людмила Бабич.

22 березня представники України взяли участь у загальнодержавних жалобних заходах Республіки Білорусь на території Державного меморіального комплексу «Хатинь».

Пилявец Р. И. Международная конференция почтила память невинных жертв нацистского террора

Pylyavets R. The international conference commemorated the guiltless victims of Nazi terror